

4. ՎԱՐՁՈՒ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՇԱՐՇԸ

Սույն բաժնի տեղեկատվությունը պատրաստվել է 9000 կազմակերպություններից (**առանց փոքր և գերփոքր կազմակերպությունների**) հավաքագրված պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ամփոփ արդյունքների հիման վրա:

Վարձու աշխատողների (աշխատուժի) շարժը աշխատողների թվաքանակի փոփոխությունն է (նաև՝ վերաբաշխումը)՝ կապված կազմակերպություններում վարձու աշխատողների աշխատանքի ընդունվելու, տարբեր պատճառներով աշխատանքից ազատվելու հետ:

Աշխատանքի ընդունված աշխատողների թվաքանակն իր մեջ ներառում է հաշվետու ժամանակաշրջանում աշխատանքի ընդունման հրամանի (կարգադրության) հիման վրա աշխատանքի ընդունվածներին:

Աշխատանքից ազատվածները ներառում են հաշվետու ժամանակաշրջանում տվյալ կազմակերպությունում աշխատանքը թողած բոլոր աշխատողներին՝ անկախ պատճառներից, որոնց աշխատանքից հեռանալը ձևակերպվել է հրամանով (կարգադրությամբ):

Թերզբաղվածներ (ոչ լրիվ զբաղվածներ, մասնակի զբաղվածներ) են համարվում ոչ լրիվ աշխատանքային օր զբաղվածները, ովքեր ցանկանում են և պատրաստ են աշխատել լրիվ աշխատանքային օր կամ ունենալ լրացուցիչ աշխատանք՝ իրենց մասնագիտական ունակություններին համապատասխան և բավարար եկամտով:

Տեսանելի թերզբաղվածությունը բնութագրվում է օրենսդրությամբ կամ տվյալ կազմակերպության կողմից սահմանված աշխատաժամանակի նորմայի համեմատությամբ ոչ լրիվ աշխատանքային օր զբաղվածությամբ (կրճատ աշխատանքային օր կամ շաբաթ):

Տեսանելի (բացահայտ) թերզբաղվածներ են համարվում նաև հարկադիր վարչական արձակուրդում գտնվողները:

1997-2001

4.1. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԸԱՐԺՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՃՅՈՒԼԵՐԻ¹

տարվա ընթացքում

	Ընդամենը, հազ. մարդ					Ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
<i>Ընդունվել են աշխատողներ</i>										
Ընդամենը	56.3	48.3	51.8	42.2	54.0	9.3	8.8	10.1	8.9	12.4
Արդյունաբերություն	22.8	14.8	13.6	12.6	19.7	12.3	8.9	9.1	9.9	17.6
Գյուղատնտեսություն	0.5	0.8	1.6	1.3	2.7	5.6	11.1	21.6	18.1	40.9
Անտառտնտեսություն	0.1	0.7	0.2	0.2	0.2	4.2	31.8	10.0	9.5	9.5
Շինարարություն	8.0	8.2	11.8	10.9	10.3	23.4	31.5	44.9	48.0	53.6
Տրանսպորտ և կապ	5.4	6.3	4.2	3.7	3.5	14.5	16.4	12.5	11.9	12.5
Առևտուր, հանրային սնունդ	4.4	0.7	0.4	0.4	0.5	19.6	5.3	3.8	4.2	11.6
Բնակ.-կոմունալ տնտեսություն, կենցաղապասարկում	3.2	4.6	6.2	3.3	4.0	13.9	25.3	38.3	22.1	28.4
Առողջապահություն, ֆիզկուլտուրա և սոց. ապահովություն	0.8	1.5	2.3	2.3	1.9	1.0	2.0	3.2	3.3	2.8
Կրթություն	3.8	3.1	4.0	2.2	5.5	3.0	2.5	3.4	1.9	4.8
Մշակույթ և արվեստ	1.7	1.8	1.7	0.8	1.1	6.5	9.1	8.1	4.2	5.8
Գիտություն և գիտական սպասարկում	1.0	1.2	1.1	0.7	0.7	6.4	7.6	7.4	5.0	5.3
Վարկավորում և ապահովագրություն	0.6	0.5	1.0	0.6	0.6	12.8	11.4	18.5	10.3	12.5
Կառավարման ապարատ	3.0	3.4	2.5	2.2	2.5	10.2	11.7	8.9	8.0	9.9
Այլ	1.0	0.7	1.2	1.0	0.8	10.4	9.6	18.8	17.5	13.1
<i>Ազատվել են աշխատողներ</i>										
Ընդամենը	99.3	68.2	75.4	73.2	72.0	16.5	12.5	14.7	15.5	16.5
Արդյունաբերություն	37.5	25.1	30.5	27.5	31.8	20.3	15.0	20.4	21.5	28.5
Գյուղատնտեսություն	1.2	1.3	1.8	1.3	2.6	13.5	18.1	24.3	18.1	39.4
Անտառտնտեսություն	0.2	0.8	0.5	0.1	0.2	8.3	36.4	25.0	4.8	9.5
Շինարարություն	11.2	8.3	11.1	12.4	10.3	32.7	31.9	42.2	54.6	53.6
Տրանսպորտ և կապ	8.0	7.4	6.2	4.8	5.0	21.4	19.3	18.0	15.4	17.9
Առևտուր, հանրային սնունդ	9.3	3.1	4.2	2.7	1.8	41.5	23.7	52.5	38.0	41.9
Բնակ.-կոմունալ տնտեսութ., կենցաղապասարկում	10.5	5.8	5.8	5.4	3.5	45.7	31.9	35.8	36.2	24.8
Առողջապահություն, ֆիզկուլտ. և սոց. ապահովություն	2.8	4.8	2.9	3.9	3.9	3.6	6.4	4.0	5.6	5.8
Կրթություն	4.7	4.3	4.3	6.2	5.3	3.7	3.5	3.6	5.3	4.7
Մշակույթ և արվեստ	7.7	1.9	2.3	2.3	1.3	29.4	9.6	11.0	12.0	6.8
Գիտություն և գիտական սպասարկում	1.0	1.2	1.3	1.7	1.3	6.4	7.6	8.8	12.2	9.9
Վարկավորում և ապահովագրություն	1.8	0.6	1.2	1.0	0.9	38.3	13.6	22.2	17.2	18.8
Կառավարման ապարատ	1.7	2.7	2.4	2.7	3.0	5.8	9.3	8.5	9.9	11.9
Այլ	1.7	0.9	0.9	1.2	1.1	17.7	12.3	14.1	19.0	18.0

¹ Ըստ 9000 կազմակերպությունների տվյալների:

4.2. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՈՉ ԼՐԻՎ ՁԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ (ԹԵՐՁԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ)

	Վարչակազմի նախաձեռնությամբ			
	ոչ լրիվ աշխատանքային օր (շաբաթ) աշխատողների թվաքանակը		հարկադիր վարչական արձակուրդում գտնվողների թվաքանակը (ժամանակաշրջանի ընթացքում)	
	ընդամենը, հազ. մարդ	ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %	ընդամենը, հազ. մարդ	ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %
1997	7.4	1.2	89.0	14.8
1998	5.5	1.0	93.5	17.1
1999	6.7	1.3	75.0	14.7
2000	13.2	2.8	51.6	10.9
2001	9.6	2.2	40.0	9.2

4.3. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՈՉ ԼՐԻՎ ՁԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԴՅՈՒՂԵՐԻ 2001Թ.

	Վարչակազմի նախաձեռնությամբ			
	ոչ լրիվ աշխատանքային օր (շաբաթ) աշխատողների թվաքանակը		հարկադիր վարչական արձակուրդում գտնվողների թվաքանակը (ժամանակաշրջանի ընթացքում)	
	ընդամենը, հազ. մարդ	ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %	ընդամենը, հազ. մարդ	ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %
Ընդամենը	9.6	2.2	40.0	9.2
Արդյունաբերություն	5.3	4.8	30.5	27.2
Գյուղատնտեսություն	0.0	-	0.2	2.7
Անտառտնտեսություն	-	-	0.0	-
Շինարարություն	3.3	17.2	3.3	17.1
Տրանսպորտ և կապ	0.1	0.3	1.3	4.5
Առևտուր, հանրային սնունդ	0.0	-	0.3	6.1
Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն, կենցաղսպասարկում	0.1	0.5	0.8	5.9
Առողջապահություն, ֆիզկուլտուրա և սոցիալական ապահովություն	0.1	0.1	0.9	1.4
Կրթություն	0.4	0.4	0.9	0.8
Մշակույթ և արվեստ	0.0	-	0.1	0.6
Գիտություն և գիտական սպասարկում	0.2	1.3	1.5	11.3
Վարկավորում և ապահովագրություն	0.1	1.3	0.0	-
Կառավարման ապարատ	0.0	-	0.1	0.4
Այլ	0.0	-	0.1	1.3

4.4. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԻ ԲԱՇԽՈՒՄՆ ԸՍՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՑ ԱԶԱՏՎԵԼՈՒ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ ԵՎ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՃՅՈՒԼԵՐԻ

	Մեփական ցանկությամբ					Կրճատման հետ կապված					Այլ պատճառով				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Ընդամենը	60.5	64.1	55.6	53.5	53.8	22.6	22.0	28.1	27.8	21.8	16.9	13.9	16.3	18.7	24.4
Արդյունաբերություն	58.7	65.1	55.9	55.9	60.1	25.7	22.3	31.9	27.6	12.3	15.6	12.7	12.2	16.5	27.6
Գյուղատնտեսություն	38.2	85.2	85.2	34.3	30.8	43.9	8.2	7.6	53.8	61.5	17.9	6.6	7.2	11.9	7.7
Անտառտնտեսություն	8.5	9.4	40.5	69.6	98.3	0	3.8	12.9	18.5	0	91.5	86.8	46.6	11.9	1.7
Շինարարություն	54.8	57.6	56.3	44.8	37.9	22.5	20.6	20.8	18.7	32.0	22.7	21.8	22.9	36.5	30.1
Տրանսպորտ և կապ	58.4	62.9	50.3	61.4	60.0	29.2	14.3	22.6	19.1	26.0	12.4	22.8	27.1	19.5	14.0
Առևտուր, հանրային սնունդ	64.2	73.9	42.0	65.6	15.8	29.1	16.4	45.0	32.4	15.8	6.7	9.7	13.0	2.0	68.4
Բնակ.-կոմունալ տնտեսություն, կենցաղսպասարկում	45.7	59.7	52.3	65.9	74.3	11.2	33.9	25.0	26.3	22.9	43.1	6.4	22.7	7.8	2.8
Առողջապահություն, ֆիզկուլտ. և սոցիալական ապահովություն	82.1	89.1	65.2	49.6	43.6	16.6	9.0	17.0	32.8	28.2	1.3	1.9	17.8	17.6	28.2
Կրթություն	47.0	52.1	42.5	41.8	52.8	25.8	34.0	43.7	43.4	39.6	27.2	13.9	13.8	14.8	7.6
Մշակույթ և արվեստ	97.3	59.5	54.5	45.4	46.2	2.5	40.0	36.1	39.4	23.1	0.2	0.5	9.4	15.2	30.7
Գիտություն և գիտական սպասարկում	76.1	60.6	66.9	73.0	69.2	12.4	7.7	23.7	9.5	7.7	11.5	31.7	9.4	17.5	23.1
Վարկավորում և ապահովագրություն	51.2	37.4	72.6	56.4	77.8	44.4	53.6	12.8	27.9	11.1	4.4	9.0	14.6	15.7	11.1
Կառավարման ապարատ	70.3	64.0	72.6	52.7	46.7	24.5	28.5	16.4	31.9	16.7	5.2	7.5	11.0	15.4	36.6
Այլ	64.5	74.7	60.6	50.0	54.5	22.9	19.1	17.7	31.4	18.2	12.6	6.2	21.7	18.6	27.3

2002-2003

4.1. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԸԱՐԺՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՃՅՈՒՂԵՐԻ¹

տարվա ընթացքում	2002		2003	
	Ընդունվել են աշխատողներ, հազ. մարդ	Ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %	Ընդունվել են աշխատողներ, հազ. մարդ	Ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %
Ընդամենը	53.3	13.2	60.2	16.4
Արդյունաբերություն	16.2	16.8	22.7	25.9
Գյուղատնտեսություն	1.3	26.2	0.9	30.2
Անտառտնտեսություն	0.2	9.2	0.2	11.2
Շինարարություն	15.9	86.4	15.4	85.2
Տրանսպորտ և կապ	2.5	10.1	3.5	16.0
Առևտուր, հանրային սնունդ	0.5	18.6	0.2	11.3
Բնակ.-կոմունալ տնտեսություն, կենցաղսպասարկում	4.0	33.6	4.5	39.9
Առողջապահություն, ֆիզկուլտուրա և սոց. ապահովություն	1.3	2.0	1.6	2.9
Կրթություն	5.5	4.8	3.5	3.3
Մշակույթ և արվեստ	0.8	10.5	2.1	26.8
Գիտություն և գիտ. սպասարկում	0.7	6.1	1.0	9.8
Վարկավորում և ապահովագրություն	0.5	11.8	1.4	32.3
Կառավարման ապարատ	3.0	12.5	2.8	11.1
Այլ	0.9	15.9	0.4	10.5

տարվա ընթացքում	2002		2003	
	Ազատվել են աշխատողներ, հազ. մարդ	Ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %	Ազատվել են աշխատողներ, հազ. մարդ	Ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %
Ընդամենը	63.9	15.9	87.0	23.6
Արդյունաբերություն	22.4	23.2	27.9	31.7
Գյուղատնտեսություն	1.2	24.5	1.6	56.6
Անտառտնտեսություն	0.3	13.5	0.2	10.5
Շինարարություն	13.4	72.9	16.8	92.6
Տրանսպորտ և կապ	6.4	25.7	4.6	20.8
Առևտուր, հանրային սնունդ	0.6	21.4	0.4	26.7
Բնակ.-կոմունալ տնտեսություն, կենցաղսպասարկում	6.2	51.5	4.5	39.9
Առողջապահություն, ֆիզկուլտուրա և սոց. ապահովություն	2.1	3.2	12.1	22.1
Կրթություն	4.5	3.9	10.1	9.4
Մշակույթ և արվեստ	1.5	16.7	2.2	30.3
Գիտություն և գիտ. սպասարկում	1.7	15.0	2.2	22.4
Վարկավորում և ապահովագրություն	0.8	16.8	1.4	30.7
Կառավարման ապարատ	2.0	8.3	2.1	8.4
Այլ	0.9	16.8	0.9	20.1

¹ Ըստ 9000 կազմակերպությունների տվյալների:

4.2. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՈՉ ԼՐԻՎ ՁԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ (ԹԵՐՁԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ)

	Վարչակազմի նախաձեռնությամբ			
	ոչ լրիվ աշխատանքային օր (շաբաթ) աշխատողների թվաքանակը		հարկադիր վարչական արձակուրդում գտնվողների թվաքանակը (ժամանակաշրջանի ընթացքում)	
	ընդամենը, հազ. մարդ	ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %	ընդամենը, հազ. մարդ	ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %
2002	3.8	0.9	25.1	6.2
2003	2.3	0.6	18.3	5.0

4.3. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՈՉ ԼՐԻՎ ՁԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՃՅՈՒՂԵՐԻ 2003Թ.

	Վարչակազմի նախաձեռնությամբ			
	ոչ լրիվ աշխատանքային օր (շաբաթ) աշխատողների թվաքանակը		հարկադիր վարչական արձակուրդում գտնվողների թվաքանակը (ժամանակաշրջանի ընթացքում)	
	ընդամենը, հազ. մարդ	ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %	ընդամենը, հազ. մարդ	ցուցակային թվաքանակի նկատմամբ, %
Ընդամենը	2.3	0.6	18.3	5.0
Արդյունաբերություն	1.5	1.7	15.4	17.6
Գյուղատնտեսություն	0.0	0.0	0.0	0.8
Անտառտնտեսություն	0.0	0.0	0.0	0.0
Շինարարություն	0.1	0.4	0.8	4.2
Տրանսպորտ և կապ	0.1	0.3	0.6	2.6
Առևտուր, հանրային սնունդ	0.0	0.0	0.0	0.8
Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն, կենցաղսպասարկում	0.0	0.0	0.3	2.6
Առողջապահություն, ֆիզկուլտուրա և սոցիալական ապահովություն	0.0	0.1	0.2	0.3
Կրթություն	0.4	0.4	0.7	0.7
Մշակույթ և արվեստ	0.0	0.1	0.0	0.2
Գիտություն և գիտական սպասարկում	0.2	2.0	0.1	0.8
Վարկավորում և ապահովագրություն	0.0	0.0	0.0	0.9
Կառավարման ապարատ	0.0	0.1	0.1	0.6
Այլ	0.0	0.3	0.0	0.3

**4.4. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԻ ԲԱՇԽՈՒՄՆ ԸՍՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՑ
ԱԶԱՏՎԵԼՈՒ ՊԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՃՅՈՒՂԵՐԻ**

աշխատանքից ազատվածների ընդհանուր թվաքանակի նկատմամբ, %

	2002			2003		
	Սեփական ցանկույթ- յամբ	Կրճատման հետ կապված	Այլ պատճառով	Սեփական ցանկույթ- յամբ	Կրճատման հետ կապված	Այլ պատճառով
Ընդամենը	57.8	22.2	20.0	57.4	18.4	24.2
Արդյունաբերություն	66.1	16.4	17.5	55.1	19.5	25.4
Գյուղատնտեսություն	39.8	50.5	9.7	23.0	15.3	61.7
Անտառտնտեսություն	59.1	13.4	27.5	83.3	15.2	1.4
Շինարարություն	52.3	18.3	29.4	54.5	12.7	32.8
Տրանսպորտ և կապ	39.4	40.7	20.0	46.2	41.4	12.4
Առևտուր, հանրային սնունդ	59.9	36.2	4.0	29.6	14.5	55.9
Բնակ.-կոմունալ տնտեսություն, կենցաղ-սպասարկում	58.8	20.1	21.1	54.2	11.9	33.9
Առողջապահություն, ֆիզկուլ- տուրա և սոց. ապահովություն	47.4	33.6	19.0	91.7	3.3	5.0
Կրթություն	56.3	26.8	16.9	40.7	42.0	17.3
Մշակույթ և արվեստ	60.3	23.2	16.5	55.9	17.7	26.5
Գիտություն և գիտական սպասարկում	62.7	18.0	19.3	37.0	12.8	50.2
Վարկավորում և ապահովագրություն	56.9	35.0	8.1	92.8	2.1	5.1
Կառավարման ապարատ	66.8	22.9	10.3	58.4	9.9	31.6
Այլ	83.7	7.7	8.6	47.7	7.9	44.4